

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

aan De leden van de Tweede Kamer
I.a.a. ambtelijk secretarissen en
commissiegriffiers

datum 26 augustus 2020

pagina 1/7

Geachte leden,

De crisis met covid-19 heeft grote impact op de samenleving en op ons parlementaire werk. Vanaf de op 15 maart jl. afgekondigde maatregelen zagen we ons gedwongen om het Kamerwerk af te schalen. In de periode die volgde hebben we steeds gezocht naar ruimte om het parlementaire werk zoveel als mogelijk voort te zetten, met inachtneming van de maatregelen die voor de hele samenleving – en dus ook voor ons als Tweede Kamer – gelden. Zo hebben we vanaf 9 april jl. het aantal plenaire en commissievergaderingen uitgebreid en de regeling van werkzaamheden en het mondelinge vragenuur weer ingevoerd.

Nu het nieuwe parlementaire jaar van start gaat, hebben we als Tweede Kamer opnieuw gekeken naar onze werkwijze. De prioriteit ligt bij een verdere verruiming van het primaire proces; dat kan nagenoeg volledig worden hervat. Daarnaast willen wij onze deuren weer openen voor bezoekers, al gelden daarbij uiteraard restricties.

Met deze brief informeer ik u mede namens het Presidium over de werkwijze die vanaf 1 september aanstaande zal gelden. Daarbij baseren wij ons op de huidige maatregelen. Mochten er veranderingen optreden en de maatregelen worden aangescherpt of versoepeld, dan zullen wij onze parlementaire werkwijze daar uiteraard op aanpassen.

datum 26 augustus 2020

Richtlijnen

Allereerst is en blijft het van belang dat wij ons houden aan alle richtlijnen. Veel Kamerleden en -medewerkers zijn in de afgelopen weken in het binnen- of buitenland op vakantie geweest. Wij gaan ervan uit dat iedereen zijn of haar verantwoordelijkheid neemt en zich houdt aan de quarantainerichtlijnen zoals die door het kabinet zijn uitgevaardigd: iedereen die in een risicogebied is geweest (kleurcode oranje of rood) dient tien dagen in quarantaine te gaan. Uiteraard geldt nog steeds dat Kamerleden en -medewerkers met klachten die horen bij covid-19 niet naar de Kamer komen en zich laten testen. In de Tweede Kamer moeten de hygiënemaatregelen worden nageleefd en moet altijd 1,5 meter afstand worden gehouden. Alleen op deze manier kunnen wij onszelf en onze omgeving beschermen.

Parlementaire proces

De huidige maatregelen bieden ruimte om het primaire proces per 1 september aanstaande nagenoeg volledig te hervatten. Concreet betekent dit het volgende.

1. Plenaire vergadering

De plenaire zaal is beschikbaar voor debatten op dinsdag, woensdag en donderdag. Met het oog op de noodzakelijke 1,5 meter afstand kan er geen sprake zijn van een volledige bezetting; iedere fractie vaardigt een aantal leden af.

Voor de regeling van werkzaamheden geldt vooralsnog dat deze één keer per week – op dinsdag – plaatsvindt.

Een hoofdelijke stemming aanvragen is een individueel recht van Kamerleden, dat is verankerd in de Grondwet (artikel 67, 4e lid) en het Reglement van Orde (artikel 70). Nu het reces voorbij is en er weer iedere dinsdag wordt gestemd vinden hoofdelijke stemmen in beginsel op dat moment plaats, in drie groepen van vijftig leden. Reguliere stemmen gebeuren fractiegewijs.

Voor wat betreft het mondelijke vragenuur gelden de termijnen zoals die zijn vastgelegd in artikel 136 van het Reglement van Orde. Vragen kunnen worden ingediend vanaf het moment dat de vergadering op de voorafgaande donderdag sluit tot dinsdag 12.00 uur.

datum 26 augustus 2020

De loges van de plenaire zaal kunnen worden gebruikt door fractiemedewerkers. Hierbij geldt dat er voor iedere fractie één stoel beschikbaar is. Afsplitste Kamerleden delen één stoel.

2. Commissievergaderingen en -activiteiten

Voor commissievergaderingen is er in het zomerreces één aanvullende zaal beschikbaar gemaakt. Op dit moment zijn de Troelstrazaal, de Groen van Prinstererzaal, de Thorbeckezaal en de grote vergaderruimte op de vierde verdieping van bouwdeel Koloniën toegerust op 'coronaproof' vergaderen. De Oude Zaal wordt na de bijeenkomst op 25 september aanstaande – waarin we stilstaan bij het feit dat het 75 jaar geleden is dat de Tweede Kamer het werk na de oorlog hervatte – opnieuw gereed gemaakt voor commissievergaderingen; op 5 oktober kan die weer in gebruik worden genomen. De vergaderingen die in deze ruimtes plaatsvinden kunnen worden gestreamd op de website van de Tweede Kamer.

De planning van commissievergaderingen is afhankelijk van de beschikbaarheid van zalen. Onderlinge afstemming tussen commissies blijft daarom vooralsnog nodig.

Procedurevergaderingen kunnen digitaal of fysiek plaatsvinden; het is aan de commissies om die keuze te maken. Voor digitale procedurevergaderingen zijn de Tilanskamer en de Vondelingkamer beschikbaar. Uitgangspunt hierbij is dat de commissievoorzitter en -griffier fysiek aanwezig zijn. Zowel de digitale als de fysieke procedurevergaderingen kunnen worden gestreamd op de website van de Tweede Kamer.

Petitieaanbiedingen kunnen zowel digitaal als fysiek plaatsvinden. Voor wat betreft fysieke aanbiedingen geldt dat er op dinsdagen tussen 13.15 en 14.00 uur aansluitend maximaal twee petitieaanbiedingen kunnen worden georganiseerd, op één vaste plek in de Statenpassage. Bij elk van de twee petitieaanbiedingen kunnen vanuit de aanbieders maximaal zeven mensen aanwezig zijn. Omdat het aantal fysieke petitieaanbiedingen beperkt is, is onderlinge afstemming tussen commissies van belang. Digitale petitieaanbiedingen kunnen op ieder gewenst moment worden ingepland door de commissie, uiteraard in goed overleg met de petitieaanbieders. Voor digitale petitieaanbiedingen zijn de Tilanskamer en de Vondelingkamer beschikbaar. Naast de commissievoorzitter en -griffier – die fysiek aanwezig

datum 26 augustus 2020

moeten zijn – is er plek voor maximaal drie andere commissieleden in de Tilanuskamer en vier in de Vondelingkamer. Voor een goed verloop van de digitale petitieaanbieding kunnen er maximaal drie petitieaanbieders bij de Pexip-bijeenkomst aanwezig zijn. Digitale petitieaanbiedingen kunnen worden gestreamd op de website van de Tweede Kamer.

Technische briefings, hoorzittingen of ronde tafelgesprekken kunnen door commissie worden ingepland, op basis van de beschikbaarheid van zalen. Voor deze bijeenkomsten geldt dat er maximaal twee genodigde sprekers tegelijkertijd kunnen deelnemen aan het gesprek. Het is voor de sprekers niet mogelijk om ondersteuning mee te nemen.

3. Werkbezoeken

Voor zowel uitgaande als inkomende werkbezoeken zijn de richtlijnen van het ministerie van Buitenlandse Zaken leidend. Concreet betekent dit dat binnenlandse werkbezoeken kunnen plaatsvinden. Voor uitgaande en inkomende buitenlandse werkbezoeken van vaste Kamercommissies geldt dat reizen naar of ontvangsten uit landen/gebieden met kleurcode oranje of rood (in het kader van covid-19) niet zijn toegestaan.

Bij delegatieontvangsten (uit het binnenland of uit landen/gebieden waar geen kleurcode oranje of rood voor geldt) worden dezelfde regels gehanteerd als voor commissieactiviteiten: de ontvangsten vinden plaats in 'coronaproof' vergaderzalen, het aantal aanwezige delegatieleden (en commissieleden) is beperkt en er moet – zoals overal in het gebouw – 1,5 meter afstand in acht worden genomen.

Bezoekers

In verband met de afgekondigde maatregelen ontvangt de Tweede Kamer vanaf 11 maart jl. tijdelijk geen bezoekers meer. Dat was een moeilijk besluit, omdat openheid hoort bij onze parlementaire democratie. Hoewel we op andere manieren hebben voldaan – en voldoen – aan het principe van openbaarheid, is het de bedoeling om vanaf 1 september aanstaande weer bezoekers toe te laten in het Kamergebouw.

Dat kan niet ongelimiteerd. Berekeningen laten zien dat er, met inachtneming van 1,5 meter afstand, per tijdsblok in totaal maximaal 82 bezoekers naar

datum 26 augustus 2020

binnen kunnen. Dit aantal is gebaseerd op de capaciteit van de publieke tribune en de meeluisterfaciliteiten.

Op de publieke tribune van de plenaire zaal is plaats voor maximaal dertig bezoekers (exclusief de plekken die zijn gereserveerd voor de media). De beschikbare commissiezaalen laten helaas geen ruimte voor publiek; die publieke tribunes blijven gereserveerd voor de media (met uitzondering van de commissiezaal in gebouwdeel Koloniën; daar is er geen ruimte voor journalisten). Wel zijn er meeluistermogelijkheden.

De bezoekers van de Tweede Kamer bestaan uit verschillende groepen. Er zijn de scholieren die de Kamer via ProDemos bezoeken, 'dagjesmensen' die nieuwsgierig zijn naar de Tweede Kamer en het Kamerwerk en bezoekers die komen voor specifieke debatten. Daarnaast zijn er gasten van Kamerleden, fracties en medewerkers.

Voor alle bezoekers geldt dat bij binnenkomst wordt gevraagd of zij klachten hebben die horen bij covid-19. Bezoekers dienen ook hun contactgegevens achter te laten.

1. Scholieren ProDemos

Op maandagen en vrijdagen kan ProDemos groepen scholieren rondleiden; er is vooralsnog geen gelegenheid om andere groepen rond te leiden. Per dagdeel is er ruimte voor één groep en groepen bestaan uit maximaal 25 personen.¹ Zoals gebruikelijk blijven groepen van ProDemos in het semi-openbare gebied.

2. 'Dagjesmensen' en bezoekers debatten

De Kamer is van maandag tot en met vrijdag open voor bezoekers. Iedereen die de Kamer wil bezoeken, moet zich vooraf – via de website – aanmelden. Dat is nu reeds het geval; het verschil met de huidige situatie is dat bezoekers een tijdsblok dienen te reserveren. Er wordt uitgegaan van vijf tijdsblokken van twee uur, waarbij het eerste tijdsblok start om 10.00 uur en het laatste tijdsblok doorloopt tot het einde van de plenaire vergadering. Bezoekers kunnen maximaal twee aansluitende tijdsblokken reserveren. De tijdsblokken zijn:

¹ Voor scholieren geldt op dit moment niet dat zij 1,5 meter afstand tot elkaar moeten bewaren.

datum 26 augustus 2020

- 10.00 - 12.00
- 12.00 - 14.00
- 14.00 - 16.00
- 16.00 - 18.00
- 18.00 - einde vergadering

Bezoekers kunnen zoals gebruikelijk vrij rondlopen in het semi-openbare gebied van de Tweede Kamer; zij kunnen bijvoorbeeld een tentoonstelling in de Statenpassage bekijken of een kop koffie drinken in het Statenlokaal. Bezoekers hebben toegang tot de publieke tribune van de plenaire zaal, maar wanneer binnen 'hun' tijdvak en hoe lang is afhankelijk van de capaciteit van de tribune. Als er capaciteit is in de meeluisterzalen van de commissievergaderingen (zie hieronder) en men maakt hiervoor ter plekke een reservering via de website, dan is er ook toegang tot een meeluisterzaal. Een reservering voor een tijdvak is dus primair een garantie voor toegang tot het gebouw.

3. Meeluisterfaciliteiten²

Omdat er in de plenaire zaal slechts beperkt en in commissiezalen geen ruimte is voor publiek, worden er meeluisterzalen ingericht. Voor de publieksingang van de plenaire zaal (vide op de tweede verdieping / Statenpromenade) komen schermen te staan waarop de plenaire vergadering te zien zal zijn. Daar worden ook enkele stoelen geplaatst. In totaal is er plaats voor 24 personen. Daarnaast wordt de Filmzaal (Van Someren Downerzaal) ingericht als meeluisterzaal; die biedt ruimte aan maximaal elf personen. De commissiezalen op de begane grond – toegankelijk vanuit de Statenpassage – worden ingericht als meeluisterzalen voor de commissievergaderingen, in theateropstelling voor maximaal dertien personen per zaal. Het gaat om de volgende zalen:

- Klompézaal als meeluisterzaal voor de Thorbeckezaal
- Suze Groenewegzaal als meeluisterzaal voor de Troelstraal
- Wttewaal van Stoetwegenzaal als meeluisterzaal voor de Groen van Prinstererzaal

² Aantallen zijn onder voorbehoud; de definitieve aantallen worden nog uitgerekend.

datum 26 augustus 2020

- Aletta Jacobszaal als meeluisterzaal voor de vergaderzaal in gebouwdeel Koloniën (voor de media wordt ook een meeluisterzaal ingericht)

De Schepelhal wordt gereed gemaakt als meeluisterlocatie voor de Oude Zaal (per 5 oktober). Ook daar is er ruimte voor maximaal dertien personen.

4. Bezoekers individuele Kamerleden, fractiemedewerkers en Kamerambtenaren

Alle Kamerbewoners kunnen bezoek ontvangen. Daarbij gaan we per Kamerbewoner uit van een maximum van twee bezoekers tegelijkertijd.

5. Groepen fracties

Fracties kunnen groepen ontvangen op maandagen en vrijdagen. Groepen bestaan uit maximaal tien personen en moeten altijd worden begeleid. Groepen zijn welkom in het semi-openbare gebied. In weekenden, als het rustiger is in de Kamer, kunnen fracties ook groepen ontvangen in het beveiligde gebied. Vanaf 1 september aanstaande kunnen fracties weer ledendagen organiseren in de Tweede Kamer, uiteraard met inachtneming van alle maatregelen – dus een beperkt(er) aantal gasten – en in goede afstemming met de Kamerorganisatie.

Parlementaire pers

Nu het parlementaire proces nagenoeg volledig wordt hervat, worden ook de richtlijnen voor de parlementaire pers herzien.

1. Plenaire zaal

Tijdens debatten waar veel belangstelling voor is – bijvoorbeeld de aanbidding van de Miljoenennota op Prinsjesdag en de Algemene Politieke Beschouwingen – wordt er op de vloer van de plenaire zaal uitgegaan van vaste plekken voor fotografen en/of cameramensen. Er is ruimte voor maximaal zes personen bij het rostrum en vak-K en drie personen in de wandelgangen.

Bij reguliere plenaire debatten zijn er geen vaste plekken. In verband met het aantal bewegingen kunnen er dan vier fotografen en/of cameramensen in de zaal.

datum 26 augustus 2020

De publieke tribune van de plenaire zaal blijft vrij toegankelijk voor journalisten. Er zijn vaste plekken op de eerste rij (waar niet twee, maar slechts één persoon per redactie mag plaatsnemen) en journalisten kunnen plaatsnemen op andere beschikbare plekken. Ook fotografen en cameramensen kunnen vrij rondlopen op de publieke tribune om opnamen van de zaal te maken.

De opstelling bij de balie bij de plenaire zaal – met linten en microfoonopstelling – blijft gehandhaafd.

2. Commissiezalen

De publieke tribunes van de commissiezalen blijven gereserveerd voor journalisten.

Gebouw

In het gebouw zullen op verschillende plekken looprichtingen worden aangebracht. Dat geldt ook voor de in- en uitgangen. Gasten van Kamerbewoners komen binnen via entree Plein en verlaten het gebouw via de Hofplaats. Kamerbewoners kunnen vanaf 1 september aanstaande ook gebruik maken van de ingang op Binnenhof 1A.

Het Statenlokaal is open en toegankelijk voor alle bezoekers. De restaurants zijn in verband met de beperkte ruimte alleen toegankelijk voor mensen met een Rijkspas.

Vanaf 1 september kunnen op bescheiden schaal weer evenementen en tentoonstellingen worden georganiseerd. Daarvoor zijn de Statenpassage, Rooksalon, Koffiekamer, Schrijfkamer en eventueel de restaurants van de Nieuwbouw beschikbaar. Belangrijke criteria zijn het kunnen handhaven van de richtlijnen en de inzet van Kamerambtenaren. Als Tweede Kamer willen we de aanwezigheid van medewerkers beperken. Dit betekent dat er goed gekeken moet worden of de evenementen en tentoonstellingen geen (te) groot beslag leggen op de menskracht van de organisatie.

Thuiswerken

Vanaf 1 september aanstaande continueren we de lijn dat Kamermedewerkers die nodig zijn voor het primaire proces en de genomen besluiten ten aanzien van bezoekers en evenementen in de Kamer aanwezig zijn als het werk dat

datum 26 augustus 2020

vereist. Alle andere medewerkers werken zoveel als mogelijk thuis; zij kunnen alleen op maandag of op vrijdag aanwezig zijn in de Kamer (maximaal één dag per week) in overleg met hun diensthoofd.

Fracties zijn uiteraard zelf verantwoordelijk voor de afspraken die zij met hun medewerkers maken.

Tot slot

Het is goed dat het parlementaire werk na het reces nagenoeg volledig kan worden hervat en wij ten volle invulling kunnen geven aan onze controlerende en medewetgevende rol. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat de situatie niet hetzelfde is als vóór covid-19. We missen de medewerkers die noodgedwongen thuis werken, de vanzelfsprekende inloop van bezoekers en (een deel van) de levendigheid die hoort bij ons gebouw. Maar mede op basis van wat de organisatie in de afgelopen maanden heeft laten zien, zijn wij ervan overtuigd dat wij er samen een goed en productief parlementair jaar van kunnen gaan maken.

Mede namens het Presidium,

Khadija Arib
Voorzitter Tweede Kamer